

Spravodajca SRK 1/2014

Slovenská rektorská konferencia

Najdôležitejšie body:

- Partnerská dohoda SR
- Stratégia pre inteligentnú špecializáciu SR
- Zabezpečovanie kvality
- Veda a inovácie

V tomto čísle nájdete:

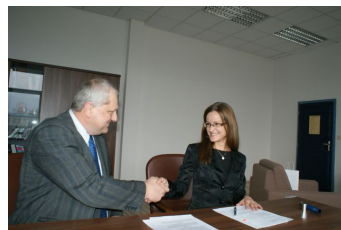
SRK podporuje ADS	1
Partnerská dohoda	1
Stratégia pre inteligentnú špecializáciu SR	1
Správa o pokroku v QA	2
Správa NKÚ	2
Komercializácia výskumu	3
Reforma írskeho sektora vysokých škôl	4

Slovenská rektorská konferencia informuje

V marci 2014 sa bude konať výjazdové zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie na pôde Európskej komisie k aktuálnym témam z oblasti vysokoškolského vzdelávania a vedy a inovácií.

SRK podporuje Asociáciu doktorandov Slovenska

Prezident SRK prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. a predsedníčka ADS PhDr. Veronika Trstianska, PhD. podpísali 20.1.2014 Memorandum o spolupráci. Zámerom SRK je podporiť činnosť Asociácie

doktorandov Slovenska, ktorá reprezentuje študentov doktorandského štúdia doma a v zahraničí.

Súvisiace linky:
ADS - <http://www.ads.sk/>

(MČ)

Partnerská dohoda SR na roky 2014 - 2020

12.2.2014 schválila vláda SR Partnerskú dohodu Slovenskej republiky na roky 2014 - 2020. Dokument určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie podpory z Európskych štrukturálnych a investičných fondov

EÚ v SR a má teda dosah aj na slovenské vysoké školy.

Súvisiace linky:
Znenie dokumentu - <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23256>

(MČ)

Stratégia pre inteligentnú špecializáciu SR (3S)

13. 11. 2013 schválila vláda SR strategický dokument "Poznatkami k prosperite – Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR – RIS3". Dokument významenovo presahuje bariéry kompetencií jednotlivých rezortov a je spracovávaný pre rozpočtové obdo-

bie v EÚ.

Ako jednu zo strategických úloh stanovuje sfunkčnenie nového komplexného, nadrezortného systému riadenia vedy a inovácií reprezentovaného Radou vlády pre vedy, techniku a inovácie, ktorej predsedá

predseda vlády SR.

Súvisiace linky:
Znenie dokumentu - <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23039>
The role of universities in Smart Specialisation Strategies (Report on Joint EUA - REGIO/JRC Smart Specialisation Platform expert workshop) - http://www.eua.be/Libraries/Research/Report_on_Seville_Joint_EUA_JRC_Workshop.sflb.ashx

(MČ)

Konferencie, semináre a veľtrhy 2014

IUVENTA a SAAIC organizujú 4.3.2014 v Bratislave otváraciu konferenciu k Erasmus+.

3.-4.4.2014 organizuje EUA v Bruseli výročnú konferenciu **Changing Landscapes in Learning and Teaching** (<http://www.eua.be/EUA-Brussels.aspx>)

10.4.2014 organizuje ACA v Bruseli seminár **Funding student mobility - Scholarships, portable grants and loans** (<http://www.aca-secretariat.be/index.php?id=726>)

15.-16.5.2014 EURASHE organizuje v arménskom Jerevane konferenciu **Qualifications for the Labour Market** (<http://www.eurashe.eu/events/annual-conferences/24-yerevan-2014/>)

26.-27.5.2014 sa v holandských Delfách bude konať seminár EUA s názvom **Sustainable Campuses** (<http://www.eua.be/events/upcoming.aspx>)

10.-12.6.2014 organizujú EUA a AARU konferenciu zameranú na posilnenie univerzitnej spolupráce medzi európskymi a

arabskými univerzitami **Strengthening Arab-Euro University Collaboration: The importance of regional mobility**. Konferencia sa bude konať v Ammáne, Jordánsko (<http://www.eua.be/events/upcoming.aspx>)

19.-20.6.2014 sa bude v britskom Liverpoole konať 7. výročné zasadnutie EUA-CDE programu pre doktorandské vzdelávanie: **Thinking globally, acting locally** (<http://www.eua.be/events/upcoming.aspx>)

Správa o pokroku v oblasti zabezpečovania kvality vo VŠ

30.1.2014 zverejnila Európska komisia Správu o pokroku v oblasti zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania COM(2014) 29 final. Ide o pokračovanie správy uverejnenej v roku 2009.

V správe sa okrem iného uvádza, že konečnú zodpovednosť za kvalitu svojej ponuky (stanovenie, monitorovanie a obnovovanie cieľov kvality prostredníctvom „interného“ zabezpečovania kvality) majú vysoké školy. Pomáhajú im externé agentúry, ktoré posudzujú štandard kvality, hodnotia inštitúcie a programy, prípadne si školy porovnávajú svoj výkon („externé“ zabezpečovanie kvality). Verejné orgány sú však povinné zabezpečiť, aby kvalita jednotlivých inštitúcií a systému vysokoškolského vzdelávania ako celku zodpovedala svojmu účelu. Rámec vnútroštátnych a európskych nástrojov a spolupráca zvyšujú dôveru medzi jednotlivými systémami.

Zabezpečovanie kvality často budí dojem, že sa zameriava skôr na proces než na obsah. Má však ešte stále nevyužitý potenciál podporovať inštitúcie v dosahovaní ich

cieľov.

Niektorým agentúram pre zabezpečovanie kvality sa udeľujú čoraz väčšie právomoci, aby mohli kontrolovať širšie ciele vysokoškolského vzdelávania, akými sú rozšírenie prístupu k vzdelávaniu, celoživotné vzdelávanie, internacionalizácia atď. V niektorých prípadoch sú predmetom kontrol kvality aj doktorandské štúdium a stratégie ľudských zdrojov. V oblasti externého zabezpečovania kvality naďalej pokračuje prechod z tradičného zamerania na akreditáciu jednotlivých programov poskytovaných danou inštitúciou na hodnotenie inštitúcie ako celku. Väčšina (69 %) systémov zabezpečovania kvality sa v súčasnosti zameriava na hodnotenie inštitúcií v kombinácii s akreditáciou programov a narastajúca menšina prešla výlučne na proces celkového hodnotenia inštitúcií.

Ďalšie informácie:
Správa COM(2014) 29 - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2014:0029:FIN:SK:PDF>
Správa KOM(2009) 487 - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0487:FIN:SK:PDF>
Zdroj: COM(2014) 29 final

Ako efektívne využívajú verejné vysoké školy financie?

Najvyšší kontrolný úrad SR zverejnil v decembri 2013 Súhrnnú správu o výsledku kontroly efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov štátneho rozpočtu na prípravu a uplatnenie absolventov vybraných vysokých škôl na trhu práce a plnenie vybraných ukazovateľov hospodárenia, študijného a učebného procesu. Správa na základe analýz konštatovala, že medzi potrebami trhu práce a produkciou absolventov je nedostatočná korelácia, s nadprodukciou neuplatniteľných absolventov vo vyštudovanom odbore.

Ďalej uvádza, že v súčasnosti trh práce ponúka nie viac ako tisíc pracovných miest pre vysokoškolsky vzdelaných ľudí, ktorých bolo v 2. štvrtroku 2013 nezamestnaných viac ako 27 000.

Ďalšie informácie:
Správa - <http://www.nku.gov.sk/documents/10157/ab4a62fo-370b-42b3-9c7c-510ceb9233b9>

Zdroj: www.nku.sk

VEDA A VÝSKUM, INOVÁCIE

Otváracie podujatie Horizon 2020 na Slovensku

V januári 2014 navštívila Slovensko komisačka pre výskum, inovácie a vedu, ktorá vystúpila na otváracom podujatí programu Horizon 2020 na Slovensku. Prejav komisačky Máire Geoghegan-Quinn je dostupný na sídle http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-41_en.htm. Prezentácie z konferencie sú zverejnené na portáli 7rp.sk (<http://www.7rp.sk/aktuality/horizon-2020-connections-prezentacie-fotogaleria-videozaznam.html>)

Zdroj: SPEECH/14/41 21/01/2014, www.7rp.sk

OECD - IMHE Hlavné myšlienky zo seminára Nové stratégie pre komercionalizáciu verejného výskumu

OECD publikovala štúdiu, ktorá sa zamerala na komercionalizáciu výskumu financovaného z verejných zdrojov. Publikácia s názvom **Commercialising Public Research - New Trends and Strategies** je dostupná v knižnici OECD (<http://www.oecd->

library.org/science-and-technology/commercialising-public-research-new-trends-and-strategies_9789264193321-en)

Štúdia preukázala mierny pokles vo vykazovaní vynálezov po finančnej kríze. Izrael vedie v registrovaní patentov podľa patentovej korporáčnej dohody, nasledujú ho Estónsko a Kórea. Celkovo je príjem z licencií v Európe nižší ako v USA a neukazuje sa možnosť rastu. V univerzitnom sektore klesá výskum a rozvoj financovaný firmami. Mnohé firmy nie sú schopné alebo ochotné zaoberať sa vysokými transakčnými nákladmi a inými bariérami pri spolupráci s univerzitami za výskumnými účelmi. Mobilita osôb je dôležitá pre šírenie poznatkov.

Štúdia predstavila aj návrhy na zlepšenie situácie ako zmeny v legislatíve (inovačné partnerstvo s ľahkým prístupom - <http://www.easyaccessip.org.uk/>, predĺženie „grace period“ pri patentovaní, Kódex praxe EK pre riadenie duševného vlastníctva - http://europa.eu/legislation_summaries/research_innovation/

general_framework/ri0007_en.htm), kancelárie pre prenos technológií (TTO), nástroje a financie pre spoluprácu v oblasti duševného vlastníctva (britský Lambert Toolkit - <http://www.ipo.gov.uk/lambert>, dánsky Schullerov model - <http://fivu.dk/en/research-and-innovation/cooperation-between-research-and-innovation/collaboration-between-research-and-industry/model-agreement>), otvorený prístup (zdieľané poznatkové sklady a medzi krajinami), podpora podnikateľských nápadov ako výstupov z verejného výskumu

Zdroj: OECD

Ako môžu vysoké školy lepšie pripraviť študentov pre inovácie?

Štúdia autorov Avvisati, Jacotin, Vincent-Lancrin **Educating Higher Education students for Innovative Economies.** - http://www.tuningjournal.org/public/site/01/11_Educating_Higher_Education_Students_for_Innovative_Economies.pdf

(MČ)

Prvé „ERA Chairs“ na podporu elitného výskumu

Jedenásť univerzít a technických vysokých škôl v menej rozvinutých regiónoch Európy by malo jednotlivo dostať príspevok do výšky 2,4 mil. € z finančných prostriedkov EÚ na podporu ich výskumnej kapacity. Ide o zriadenie prvých „ERA Chairs“ alebo akademických miest EVP.

Cieľom iniciatívy je prekonanie rozdielov v inováciách v Európe prostredníctvom pritiažnutia špičkových akademických pracovníkov do organizácií, aby mohli konkurovať centrálnym excelentnosti v iných častiach Európskeho

výskumného priestoru (EVP).

Vybraní pracovníci na akademických miestach EVP a ich tímy budú uskuťovať výskum v širokom spektre vedeckých oblastí, ako je kvakultúra, environmentálna chémia, veterinárne lekárstvo, interakcie medzi ľuďmi a počítačmi a nízke emisie CO2 v mestách.

V skupine podporených inštitúcií je aj slovenský zástupca - Žilinská univerzita v Žiline, ktorá uspela medzi 111

predloženými návrhmi.

V rámci programu Horizont 2020 budú akademické miesta EVP financované ako hlavná schéma pod akciami týkajúcimi sa „Šírenia excelentnosti a zvyšovania účasti“.

Ďalšie informácie: ERA Chairs - http://ec.europa.eu/research/era/era-chairs_en.html FAQs ERA Chairs - http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-92_en.htm Aktuálna výzva (do 15.10.2014) - <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/calls/h2020-widespread-2014-2.html>

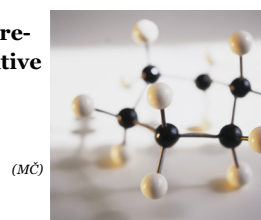
Zdroj: IP/14/125

Konferencie, semináre a odborné podujatia vo výskume a inováciách

9.-11.4.2014 sa bude v gréckom hlavnom meste Atény konať medzinárodná konferencia **Industrial Technologies 2014: Smarth Growth through Research and Innovation** - <http://www.industrialtechnologies2014.eu/>

23.-24.4.2014 sa bude v Barcelone, Španielsko konať konferencia **2014 University-Industry** na tému **"Challenges**

and solutions for fostering entrepreneurial universities and collaborative innovation" - <http://www.university-industry.com/>.

(MČ)

Čo chcú študovať vysokoškolskí študenti?

V ostatnom bulletine Education Indicators in Focus (č. 19, február 2014) predstavila OECD výsledky analýz Education at a Glance 2013, ktorý sa zamerával aj na preferované oblasti vysokoškolského štúdia. Autori konštatujú, že v krajinách OECD je najväčší záujem (nerátajúc odborné vysokoškolské programy) o sociálne, ekonomické a právne vedy. Jeden z troch nových študentov (32%) si vyberá programy v spoločenských vedách, obchode a práve. Pre porovnanie 15% študentov si vyberá odbory v konštruovaní, technológiách alebo výrobe, ide o druhé najobľúbenejšie štúdium na bakalárskej úrovni.

Rodová rovnosť bola virtuálne dosiahnutá v mnohých oblastiach štúdia, najmä v spoločenských vedách a službách. Ale značné rozdiely

pretrvávajú v informatických vedách a technike (dominancia mužov) a v zdravotníctve, sociálnej práci a vzdelávaní (dominancia žien).

Skoro jeden zo štyroch zahraničných študentov v krajinách OECD študuje v oblastiach obchodu a správy (23%). Pomer študentov, ktorí sa orientujú na služby verejnosti ako vzdelávanie (3%) alebo zdravotníctvo a sociálna práca (9%) je nižší. Najviac zahraničných študentov študuje v USA, Veľkej Británii, Austrálii, Nemecku a Japonsku.

Ďalšie informácie: EHF - <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/51z8ssmzg5q4.pdf?expires=1392644035&id=id&accname=guest&checksum=510F4120D510058298C52A4433B5201>

Zdroj: www.oecd.org

Nové usporiadanie vysokoškolského sektora v Írsku

Írske vysoké školstvo prechádza reformou na systémovej úrovni. Zmeny súvisia s reformou avizovanou v Národnej stratégii pre vysoké školstvo. Cieľom Írska je zabezpečiť, aby vysoké školy boli udržateľné, úspešné a konkurencieschopné. A to tak že vysokoškolský systém sa plne začlení do sociálneho a ekonomického rozvoja a

obohatí kultúrny a intelektuálny život Írska.

Väčšina jednotlivých Institutes of Technology sa zlúčia do 6 nových inštitútov, ktoré sa budú usilovať získať status technických univerzít v priebehu 2-4 rokov. Pedagogické vysoké školy sa zlúčia do univerzít. Reforma sa tiež dotkne viacerých malých vysokých

škôl, ktoré sú financované z verejných zdrojov.

Podrobný popis procesu je dostupný na sídle Higher Education Authority - <http://hea.ie/en/policy/national-strategy/implementation>. Správa ministromi s návrhom na reorganizáciu/racionalizáciu VŠ sektora - http://www.hea.ie/sites/default/files/2013_05_31_amended_report_to_minister_31_may_2013a_red.pdf.

Zdroj: www.hea.ie a IUA

Európa zručností a kvalifikovanosti - verejná diskusia

Do 15.4.2014 sa uskutočňuje verejná diskusia k viacerým otázkam týkajúcim sa smerovania vzdelávacieho systému, resp. k existujúcim problémom ako nedostatočná prepojenosť vzdelávacieho systému a pracovného trhu, mobilita študentov a zamestnancov, problém s uznávaním kvalifikácie v rámci voľného pohybu osôb v EÚ a pod. Verejnú diskusiu organizuje Eu-

rópska komisia a môžu sa do nej zapojiť tak organizácie ako aj jednotlivci.

Diskusia sa zameriava aj na otázky: Ako posilniť spoluprácu vzdelávacieho systému a trhu práce? Ako zohľadniť medzinárodné trendy? Ako zlepšiť kvalitu vzdelávania? Ako sprístupniť informácie o kvalifikáciách a možnostiach uplatnenia pre

širokú verejnosť jednoduchým spôsobom?

Podrobnosti o prieskume, podkladový dokument ako aj relevantný dotazník sú k dispozícii na: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/consultations/skills_en.htm

Zdroj: www.minedu.sk

Zaujímavé linky

Írska Higher Education Authority - <http://www.hea.ie/>

Portál Alfa Puentes - <http://alfapuentes.org/portal>

Projekt ALISIOS - <http://www.alisios-project.eu/outputs/ws1/>

Science without borders (spolupráca s Brazíliou) - <http://www.cienciasemfronteiras.gov.br/web/csf-eng/>

Portál Erasmus+ - http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm

Portál Horizon 2020 - <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

(MČ)